

DIDACTICA NOVA

Anul XXXIII, Nr. 10
19 octombrie 2023
Bistrița

PERIODIC DE INFORMAȚIE ȘI OPINIE PEDAGOGICĂ EDITAT DE CASA CORPULUI DIDACTIC BISTRITĂ-NĂSĂUD

Mobilitate în Portugalia în cadrulul Proiectului Erasmus+ „Developing green skills in schools and outdoors”

În perioada 18-22 septembrie 2023, Școala Gimnazială Șieu a fost reprezentată de un grup format din 6 elevi și 2 profesori la mobilitatea care încheie proiectul Erasmus+ „Developing green skills in schools and outdoors”. Împreună cu partenerii din Istanbul, Turcia, de la Kagithane Anadolu Lisesi am fost găzduiți de Agroupamento de Escolas Alcaides de Faria din Barcelos, Portugalia. Pe parcursul celor 5 zile, activitățile s-au derulat atât în școală, cât și outdoor. S-au prezentat materiale interesante referitoare la „The beauty of the environment reflected in arts”, tema acestei săptămâni. Elevii au discutat despre modalitățile prin care mediul înconjurător este reflectat în arte, acesta constituind în permanență o sursă importantă de inspirație. A fost subliniat rolul factorului uman asupra a ceea ce ne înconjoară, dar și necesitatea implicării pentru conservarea și salvarea planetei. Conferința organizată de către Departamentul pentru mediu și resurse naturale a avut ca temă principală schimbările climatice și modul în care ele afectează pământul. Deosebit de interesant a fost workshop-ul desfășurat la Muzeul Mediului unde elevii au avut ocazia să exploreze, folosind realitatea virtuală, medii de viață diverse. De asemenea, au fost provocați să își exprime creativitatea prin realizarea de picturi pe faianță în cadrul atelierului care a avut loc la Muzeul Olăritului. Atelierele de pictură au continuat, de această dată în parcul municipal, unde elevii și profesorii au realizat propriul design pe sacoșe din material textil. Toate activitățile, atât indoor, cât și outdoor, au contribuit la dezvoltarea competențelor „verzi” și au subliniat importanța protejării mediului înconjurător. La finalul mobilității, toți cei implicați au primit certificate de participare.

Pe parcursul timpului petrecut aici am avut ocazia să descoperim aspecte din cultura portugheză. Orașe precum Porto, Barcelos, Guimaraes, Viana ne-au dezvăluit frânturi din istoria, tradiția și viața socială a acestui popor, iar interacțiunile cu cei din jur ne-au familiarizat cu tradiții, obiceiuri și festivaluri locale.

Toate mobilitățile din cadrul proiectului, chiar dacă s-au derulat într-o perioadă relativ scurtă, aprilie-septembrie, ne-au oferit ocazia nu doar să conturăm o imagine de ansamblu asupra celor trei sisteme de învățământ din Portugalia, Turcia și România, ci și să dezvoltăm legături personale care ne-au îmbogățit pe fiecare dintre noi.

prof. Simona German
prof. Teodora Socaciu
Școala Gimnazială Șieu

Importanța stagiilor de practică pentru viitorii asistenți medicali generaliști

Scopul acestui articol este de a sublinia rolul și importanța stagiilor de practică în formarea profesională a viitorilor asistenți medicali generaliști, viitorii specialiști în domeniul medical al îngrijirilor de nursing. Stagiile de practică constituie un element esențial în formarea profesională a elevilor școlilor postliceale sanitare, pregătindu-i pentru intrarea pe piața muncii și familiarizarea lor cu aceasta.

Într-un cuvânt stagiile de practică au scopul principal de a aduce elevii în contact cu pacienții într-un mediu real. În acest context elevii își completează pregătirea teoretică primită în școală.

Unul din obiectivele majore ale implicării elevilor în activitatea practică este dezvoltarea unui set performant de competențe, abilități și aptitudini cu care ei să opereze la nivel optim în domeniul medical. Pot spune după 40 de ani de carieră ca profesor îndrumător de practică, că stagiile de practică au multiple implicații, printre care aș enumera cele mai importante:

- dezvoltarea deprinderilor de comunicare cu întreaga echipă medicală din spital;
- dezvoltarea capacităților de înțelegere a documentelor medicale cu care ei vin în contact;
- dobândirea deprinderilor în efectuarea tehnicilor de învățare practică (tehnicilor de nursing);

Toate acestea duc la implicarea efectivă a elevilor în activitatea practică din fiecare secție din spital unde ei își desfășoară activitatea.

Un stagiul de practică este cel ce urmărește un plan bine dezvoltat și orientat de către profesorul îndrumător de practică în colaborare cu echipa medicală din spital. Stagiile practice trebuie să aibă scopuri bine definite pentru fiecare secție din spital unde elevii își desfășoară activitatea practică.

Aș aminti aici și de stabilirea competențelor specifice (obiectivelor de referință) care urmează să fie propuse elevilor în anul de studiu respectiv. În stagiile de practică viitorii asistenți medicali generaliști pot să-și fixeze ei singuri obiectivele clare de învățare în fiecare secție de spital sub supravegherea profesorului îndrumător de practică și a asistentei de salon.

Remarc acest lucru deoarece atitudinea lor reprezintă totul. Nu trebuie să aștepte să vină cineva să îi tragă de mânecă și să îi invite să învețe ceva. Este o meserie care nu degeaba se spune că se fură, mai bine zis se învață nu se ia nimic de-a gata.

Din experiența mea ia-și sfătui pe viitorii asistenți medicali ca în fiecare zi (sau săptămână) de stagiul practic să se asigure că și-au îndeplinit un obiectiv propus.

De exemplu: azi am reușit să efectuez toate tipurile de injecții singur (dar supravegheat de profesorul îndrumător de practică sau asistenta de salon); în altă zi

(săptămână) am reușit să învăț toate instrumentele și materialele care se folosesc în microchirurgie și pot să efectuez îngrijiri pentru toate plăgile de toate tipurile; în altă zi de practică (săptămână de practică) am reușit să efectuez o perfuzie, singur (dar supravegheat). În modul acesta fiecare elev poate să învețe toate tehnicile de nursing specifice secției unde își desfășoară activitatea.

Cu părere de rău dar, nu de puține ori pe lângă elevii foarte implicați în activitatea practică erau și elevi care se eschivau de la orice activitate practică (deci își furau singuri căciula) ei formând grupuri pe holurile spitalelor sau în afara instituțiilor spitalicești unde aveau discuții interminabile, socializare din plin, dar pe alte teme sau se ocupau de efectuarea de poze în halat alb. Toate acestea nu erau benefice pentru ei, eu pot să înțeleg că nu erau interesați de această profesie unde se cere multă dăruire, cunoștințe teoretice și implicare practică la standarde europene. Sfatul meu pentru cei care nu au conștientizat încă ce înseamnă a fi asistent medical este să renunțe mai bine la momentul oportun și să își caute o altă meserie unde poate ar fi de nota 10. Este un sfat spus cu bună credință deoarece este inutil să îți pierzi timpul care este foarte prețios pentru oricine dar este cariera lor și ei aleg ce vor să facă cu ea.

Am adus în discuție aceste lucruri deoarece și pe timpul când predam eu și cred că și în prezent mai există astfel de atitudini din partea unor elevi. De asemenea i-aș sfătui pe viitorii asistenți medicali să fie ei mulțumiți cu ei înșiși pentru modul cum s-au implicat și ce au învățat în stagiile practice din fiecare secție de spital. Aș aminti aici și rolul profesorului îndrumător de practică în analiza fiecărui stagiul de practică și a fiecărui elev în parte pentru a observa ce cunoștințe și deprinderi practice au dobândit în stagiile de practică din fiecare secție de spital (corespunzător anului de studiu).

În concluzie cunoștințele teoretice dobândite în școală sunt foarte importante pentru aplicarea lor în practică. De fapt, aplicarea practică este aplicarea teoriei. Teoria creează o bază puternică pentru aplicarea practică. Fiecare viitor asistent medical va trebui să conștientizeze că numai prin exersarea tehnicilor învățate în școală și aplicate la patul pacientului vor deveni buni practicieni. Și nu în ultimul rând aș aduce în atenția viitorilor asistenți medicali că voluntariatul în cadrul instituțiilor spitalicești le aduce un plus la CV și le oferă ocazia să își creeze un portofoliu în perspectiva angajării după absolvire. De asemenea, vreau să menționez că feedback-ul obținut pe timpul stagiilor practice de la profesorul îndrumător de practică și asistenta de salon sunt favorabile atât în ceea ce privește cunoștințele cât și deprinderile practice dobândite.

Într-un cuvânt acestea dovedesc la angajare cât de preocupați au fost pe timpul stagiilor practice în vederea dobândirii abilităților practice și cât de implicați au fost pe toată perioada derulării stagiilor practice în timpul școlii.

Autor: Petrișor (Manoilă) Elena

Caracteristicile dezvoltării preșcolarului cu vârsta cuprinsă între 3 și 4 ani

Vârsta preșcolară se caracterizează prin numeroase achiziții în plan cognitiv, afectiv, social dar și volitiv, cu influențe majore în evoluția ulterioară a copilului. Aceste achiziții se reflectă atât în activitatea psihică cât și în conturarea trăsăturilor de personalitate.

Dacă până la această vârstă mediul familial reprezintă întreaga „lume” a copilului, începând cu vârsta de 3 ani experiențele sale pe toate planurile amintite mai sus, se îmbogățesc semnificativ. În mediul instituționalizat, grădinița, copilul vine în contact cu persoane necunoscute atât de vârsta lui cât și cu adulții. Aceste interacțiuni solicită întregile mecanisme ale acestuia să se adapteze.

Mai întâi, este atras de jucăriile și obiectele noi pe care le manipulează și încearcă să le găsească utilitatea, diversificându-și jocurile care încă sunt lipsite de conținut. Neputându-se juca la nesfârșit singur, începe să interacționeze cu grupul de copii, să preia cuvinte noi dezvoltându-și astfel latura socială și cea a limbajului. De asemenea, este pus în situația de a accepta cerințele noului mediu, grădinița și grupul din care face parte, de a-și adapta comportamentele la cerințele actuale în contextul interacțiunii cu persoane necunoscute.

Cerințele noi, diferite de cele cu care el era obișnuit până acum devin ghidul care îl îndrumă spre identificarea unor modalități de adaptare, dar, și spre diversificarea comportamentelor, ajutându-l să facă față mai ușor momentului despărțirii de părinți, facilitându-i integrarea în grădiniță. Acest cadru pune copilul în situația de a-și amâna propriile dorințe și de a-și controla oarecum impulsivitatea. În contextul inevitabil al socializării specific grădiniței, copilul depune un efort considerabil pentru a se adapta acestor cerințe. Astfel, el este provocat să se adapteze la diferite situații relaționale noi, dar lipsa abilităților socio-emoționale îi va îngreuna adaptarea, ceea ce va forța copilul să capete abilități necesare și să-și dezvolte comportamente pro-sociale încet, dar sigur.

Dacă la începutul preșcolarității jocul este simplist și sărăcăcios, pe măsură ce copilul se acomodează și acceptă regulile grupului, jocul va evolua, transformându-se într-unul cu sarcini instructiv-educative din care va rezulta o cunoaștere mai amplă a tot ceea ce-l înconjoară, îi va schimba atitudinea față de mediul înconjurător și implicit, va duce la perfecționarea formelor de activitate ale copilului. Îmbogățindu-și cunoștințele, se vor dezvolta și capacitățile senzoriale și cele perceptivă care vor duce la structurarea unor forme noi ale activității psihice cum ar fi reprezentările memoriei și ale imaginației.

Fiind un fin observator a obiectelor care îl înconjoară copilul va descoperii noi însușiri ale acestora, va învăța să le verbalizeze utilizând cuvinte adecvate, punându-se baza reprezentărilor. Cu ajutorul imaginilor, a materialului intuitiv, sugestiv, copilul va avea posibilitatea să descrie într-un limbaj bogat obiectele astfel încât reprezentările să capete claritate și să poată fi utilizate în noi contexte. Când copilul v-a auzi cuvântul „măr” el va putea face apel la reprezentarea deja formată și să-l diferențieze de reprezentarea altor fructe. La această vârstă, reprezentările au un caracter intuitiv, situativ, fiind încărcate de însușirile concrete ale obiectelor și fenomenelor. Pe măsură ce limbajul se dezvoltă, aceste informații perceptivă se cristalizează și se fixează în memoria copilului datorită creșterii capacității de a opera cu mai multe caracteristici ale obiectelor percepute. Acesta este motivul pentru care copilul poate descrie obiectele pentru a obține o imagine generală chiar dacă nu mai are în față material intuitiv.

Tot ceea ce îl înconjoară pe copil este perceput prin intermediul emoțiilor și susține dezvoltarea imaginației. Acesta se desprinde de context utilizând o simbolistică vastă ce își are debutul în realitatea înconjurătoare.

Dacă la început copilul doar percepea obiectul și atât, acum el se oprește asupra lui analizându-l, observându-l. Această observare perceptivă fiind întâlnită în toate formele învățării, ajută la consolidarea logică a mărimii, cantității, succesiunii și comparației.

Întreaga activitate a copilului este ghidată de nevoia sa înăscută de mișcare și cunoaștere, explorând mediul apropiat (casa, grădinița) observând diferite aspecte ale acestora. În casă, el este interesat de mobilier, obiecte dar și de acțiunile membrilor din familie studiind atent caracteristicile și comportamentul acestora. (Verza, 2017, p. 242). Preocuparea copilului crește și față de meseriile oamenilor, de materiale, ustensile cu care aceștia lucrează, aspect vizibil în jocurile copiilor dar și în întrebările „De ce?”, care sunt modalități de investigare cu scopul de a-și lărgi sfera cunoștințelor.

Putem spune că experiența cotidiană a preșcolarului mic este caracterizată de experiențe active, de observări spontane, de emoții și trăiri intense care au ca scop redarea unor aspecte ale realității înconjurătoare. Acum, gradul curiozității crește și copilul este interesat nu doar de fenomene și aspecte ci și de ceea ce le produce. Toate aceste relații de cauzalitate și condiționare îi lărgesc orizontul cunoașterii ajutându-l să cunoască mai bine relația cauză-efect.

Preșcolaritatea este perioada descoperirii realității fizice, a realității umane, perioada autodescoperirii. Acum descoperă existența unei realități externe, care nu depinde de el și de care trebuie să țină cont dacă vrea să își atingă scopurile. Această nouă lume presupune prezența și respectarea unor reguli impuse și conștientizate de către copil. De asemenea, descoperă existența unei noi realități în relație cu obiectele și persoanele din jurul lui, experiență ce îl va determina să-i iubească și pe alții, nu numai pe sine. (Verza, Zlate, Golu, P., p. 76)

Preșcolarul mijlociu este caracterizat de o receptivitate mai crescută față de mediul familial și al grădiniței, acceptă mai ușor reguli pe care le respectă și le aplică. Se simte în siguranță și recunoaște deja activitățile de tip rutină; îi face plăcere să completeze „Calendarul naturii”, este nerăbdător să fie „Povestitorul zilei”, se simte util când educatoarea îl responsabilizează în distribuirea și aranjarea materialului didactic.

La această vârstă începe să utilizeze formulele de politețe în contexte variate, atât la grădiniță cât și acasă. Manifestă un interes deosebit față de cărțile cu imagini și de povești, îi place să deseneze, picteze și modeleze, îi place să construiască dar și să manipuleze marionete, siluete, păpuși pentru teatru.

Chiar dacă această vârstă specifică preșcolarului mijlociu este caracterizată de

progrese, apar totuși și factori perturbatori cum ar fi adaptarea dificilă și eșecul în unele activități. Caracteristici precum teama de eșec în situații noi, instabilitate psihomotorie, lacune în exprimare, ceea ce-și dorește să facă și ceea ce poate să facă, duc la satisfacerea dificilă a unor trebuințe psihologice.

Acest aspect este determinat și de atitudinea lui față de realitate, caracteristică fiind realitatea subiectivă și nu cea obiectivă; acum predomină interesele personale, memo-rează foarte ușor jocuri de cuvinte, recitabilele numărători, întâi acționează apoi gândește, procesele de gândire fiind operații ajutoare cuprinse în activitatea practică.

În această etapă, limbajul copilului este caracterizat de situativitate, datorită numărului mic de cuvinte pe care le deține, comunicarea este săracă, are nevoie în permanență de indicații din partea adultului fără ca acesta să utilizeze propoziții sau fraze „cu multe cuvinte academice”. Limbajul joacă un rol important în dezvoltarea cogniției și a structurării tuturor activităților având rolul unui instrument activ, reglator al tuturor relațiilor copilului cu cei din jurul său și, totodată, are și rolul de organizator al activității psihice.

De-a lungul timpului, în acest moment al dezvoltării s-a observat că fetele dețin un bagaj lingvistic mai bogat decât băieții fiind preocupate de vestimentație, de a utiliza accesorii în înfrumusețarea păpușii, ceea ce le oferă avantajul de a acumula experiențe sociale și, implicit, un bagaj lexical mult mai bogat.

Încetul cu încetul, preșcolarii reușesc să verbalizeze toate experiențele din plan cognitiv și cel afectiv. Vârsta de 3 ani este caracterizată de curiozitate, întrebările de tipul „De ce?”, „De unde?” ne arată că operațiile gândirii se dezvoltă și ele, limbajul jucând un rol important în această dezvoltare. Crește cantitativ și calitativ aspectul fonetic al limbajului, cu toate că pronunția nu este corectă datorită imaturității aparatului fonator, al analizatorului verbomotor și al celui auditiv. Modul în care copilul vorbește este expresia clară a limbajului utilizat de către membrii familiei; întâlnim copii care utilizează un limbaj de multe ori codat, înțeles doar de părinți, copii care utilizează regionalisme pentru definirea unor obiecte sau copii care folosesc des diminutive sau jumătăți de cuvinte, acesta fiind limbajul recepționat de la adult. De aceea este foarte important și recomandat ca în comunicarea cu cei mici, adulții să se exprime cât mai corect din punct de vedere gramatical, în propoziții simple și clare pentru a le facilita copiilor preluarea corectă a cuvintelor.

Un rol important în comunicarea adult-copil îl au și formele nonverbale ale limbajului cum sunt mimica și gestică, acestea având un rol hotărâtor în dezvoltarea limbajului expresiv. Acest aspect poate fi observat în comunicarea dintre copii; limbajul nonverbal utilizat de către aceștia are o pondere mult mai mare decât limbajul verbal, comunicarea fiind încărcată cu elemente de gestică și mimică accentuată. De asemenea, este diferită comunicarea cu mama, comunicare caracterizată de libertate de exprimare fără blocaje emoționale în comparație cu comunicarea educatoare – copil, unde cel mic se străduiește să alcătuiască și utilizeze propoziții complexe, încărcătura emoțională fiind foarte mare datorită temerilor de eșec.

De fapt, instabilitatea este caracteristică tuturor palierelor dezvoltării la această vârstă: în plan afectiv copilul este instabil emoțional, trece cu ușurință de la râs la plâns, trăiește cu intensitate mare emoțiile. Palierul motricității este caracterizat de neîndemănare, insuficienta coordonare naște mișcări bruște și nesigure, caracteristici ce dau un aer de stângăcie copilului.

După un an în care a frecventat grădinița, experiența perceptivă și senzorială se îmbogățește, apar interese și cunoștințe noi, caută și cercetează mediul înconjurător fiind entuziasmat de ceea ce el descoperă dorind să împărtășească aceste informații cu cei din jur. Tocmai setea de cunoaștere caracteristică acestei vârste pune bazele voinței, iar procesele psihice precum memoria și imaginația încep să aibă un caracter voluntar. Acum copilul este capabil să renunțe la jucăria preferată pentru a se concentra 20 de minute la o activitate de cunoaștere care-i stărnește interesul.

Un alt aspect important ce-și are debutul în această perioadă a preșcolarității mici este apariția conștiinței de sine, aspect observat în dorința copilului de a atrage atenția asupra sa, manifestând reacții de opoziție față de recomandările sau sarcinile propuse de adult. De multe ori el devine „clownul” grupei fiind încântat de reacțiile stărnite și interesul manifestat de colegi pentru „bravada” lui.

Dezvoltarea conștiinței de sine atrage instantaneu și conștientizarea sinelui corporal, este momentul în care devine conștient de diferențele de gen, apare sinele social prin statutul conferit de grupul din care face parte.

Afectivitatea și cogniția joacă un rol esențial în vastul proces de conturare a identității de sine. La preșcolarul mic domină interesul pentru cunoașterea caracteristicilor fizice venită din exterior prin imagini descrise de către adulți „ai ochii mamei..... semeni cu tata”. Copilul percepe aspectele înfățișării persoanelor din mediul apropiat și se identifică cu acestea. De asemenea, începe să-și cunoască însușirile corporale proprii, completându-le cu caracteristici psihice preluate tot din mediul familial. Structurarea și consolidarea identificării se realizează și pe baza asemănării cu modelul din viața reală cât și cu cel din viața imaginară. Aici, un rol important îl dețin poveștile, basmele, poeziile și legendele care oferă copilului posibilitatea să pătrundă în lumea imaginară, să participe cu emoții la întâmplările și la acțiunile eroilor de poveste prin identificarea cu aceștia.

Apartenența la grup se intensifică și ea, educatoarea, grădinița, prietenul sunt „ale lui”, descriindu-i în cuvinte frumoase, atribuindu-le caracteristici deosebite, dezvoltându-se astfel sinele social.

În urma celor prezentate mai sus putem afirma că în aspectul identificării sinelui corporal un rol important îl joacă triunghiul afectiv mamă-tată-copil, dar și experiențele trăite în grădiniță, experiențe care îi facilitează stabilirea contactelor sociale și culturale unde poate observa diferite modele umane și se poate ghida după valori culturale, ceea ce va

Optimizarea serviciilor educaționale în vederea integrării elevilor prin informatică: Integrarea realității virtuale și augmentate

Într-o lume în care tehnologia digitală avansează rapid, optimizarea serviciilor educaționale prin intermediul informaticii devine din ce în ce mai relevantă. Integrarea tehnologiei în procesul de învățare poate să îmbunătățească în mod semnificativ experiența elevilor și să deschidă noi oportunități pentru dezvoltarea lor. În acest articol, vom explora exemple de bune practici, studii și proiecte care ilustrează modul în care informatica poate juca un rol esențial în optimizarea serviciilor educaționale și în integrarea eficientă a elevilor.

1. Accesul la Educație prin platforme online și resurse digitale

Platformele online și resursele digitale au revoluționat modul în care elevii pot accesa educația, permițându-le să învețe în ritmul lor și să acceseze materiale adaptate nevoilor lor individuale. Un exemplu notabil este platforma Coursera for Schools, care permite școlilor să ofere acces la cursuri universitare de calitate, ceea ce le poate deschide noi orizonturi educaționale. Această abordare poate asigura o varietate de materiale educaționale, de la cursuri tehnice până la cele de dezvoltare personală, iar elevii pot alege să exploreze domenii care îi pasionează cu adevărat.

2. Învățarea personalizată prin Inteligență artificială

Studiile recente au arătat că utilizarea inteligenței artificiale poate personaliza procesul de învățare în funcție de nevoile și ritmul fiecărui elev. Un studiu efectuat de Srijan Pal Singh în India a arătat că utilizarea inteligenței artificiale în educație poate spori performanțele elevilor și poate adapta materia pentru a se potrivi stilurilor lor de învățare individuale. Prin intermediul platformelor de învățare personalizată, precum DreamBox Learning, elevii pot primi sarcini adaptate nivelului lor de cunoștințe și pot avansa într-un mod mai eficient.

3. Proiecte de programare și gândire computațională

Învățarea prin proiecte este o metodă eficientă pentru a dezvolta abilități practice și pentru a încuraja gândirea creativă. În domeniul informaticii, proiectele de programare pot fi extrem de benefice. Un exemplu este inițiativa "Hour of Code" desfășurată de Code.org, care încurajează elevii să participe la o oră de programare pentru a înțelege conceptele de bază ale programării. Prin crearea jocurilor, aplicațiilor sau animațiilor, elevii nu doar că învață conceptele tehnice, ci și dezvoltă abilități esențiale precum gândirea analitică și rezolvarea de probleme.

4. Dezvoltarea abilităților de colaborare și comunicare

Utilizarea tehnologiei în educație poate să îmbunătățească și abilitățile socio-emoționale ale elevilor. Prin intermediul platformelor de colaborare, precum Google Workspace sau Microsoft Teams, elevii pot lucra în echipe pentru a rezolva sarcini și pentru a crea proiecte comune. Aceasta nu doar că îi ajută să dezvolte abilități de colaborare, ci și să-și îmbunătățească capacitatea de comunicare și de lucru în echipă, abilități esențiale pentru succesul lor ulterior în carieră.

5. Integrarea realității virtuale și augmentate

Utilizarea tehnologiei de realitate virtuală și augmentată poate transforma modul în care elevii învață și interacționează cu informațiile. Un exemplu este proiectul "Expeditions" dezvoltat de Google, care permite elevilor să exploreze locuri, evenimente istorice și fenomene științifice prin intermediul experiențelor virtuale. Aceasta poate adăuga o dimensiune captivantă în procesul de învățare, făcându-l mai interactiv și memorabil.

În concluzie, optimizarea serviciilor educaționale prin informatică poate transforma modul în care elevii învață și se dezvoltă. Exemplele de bune practici, studiile și proiectele menționate anterior arată că integrarea tehnologiei în educație poate stimula interesul pentru învățare, poate dezvolta abilități esențiale și poate pregăti elevii pentru viitoarele provocări ale societății digitale.

**Autor: Pop Constanța
Clubul Copiilor Năsăud, Bistrița Năsăud**

Bibliografie:

1. Pal Singh, S. (2018). "Artificial Intelligence in Education: Promise and Implications." IGI Global.
2. Khan Academy. (<https://www.khanacademy.org/>)
3. Coursera for Schools. (<https://www.coursera.org/schools>)
4. Code.org. (<https://code.org/>)
5. Google Expeditions. (<https://edu.google.com/products/vr-ar/expeditions/>)

Eficiență și calitate în demersul didactic: exemple de bune practici pentru disciplina Informatică și TIC

Eficiența și calitatea în demersul didactic reprezintă aspecte esențiale în asigurarea unui învățământ de calitate, în special în domeniul tehnologiei informației și comunicării (TIC). Într-o lume tot mai digitalizată, profesorii au responsabilitatea de a se adapta și de a furniza o educație relevantă și captivantă. Acest referat explorează câteva exemple de bune practici în predarea disciplinei Informatică și TIC, evidențiind modul în care eficiența și calitatea pot fi îmbunătățite pentru a răspunde nevoilor studenților.

Exemple de bune practici

1. Personalizarea învățării- Fiecare elev are ritmul și stilul său de învățare. Profesorii eficienți și calitativi în domeniul Informaticii și TIC își adaptează strategiile didactice pentru a se potrivi nevoilor individuale ale elevilor. Utilizarea platformelor de învățare online care oferă conținut personalizat și exerciții adaptative este un exemplu excelent în acest sens. De asemenea, profesorii pot încuraja proiectele individuale sau în echipă, care permit elevilor să-și exploreze propriile interese și să-și dezvolte abilități specifice.

2. Utilizarea tehnologiei inovatoare- Pentru a menține interesul elevilor și pentru a le oferi o pregătire relevantă în domeniul TIC, profesorii ar trebui să utilizeze tehnologii inovatoare în procesul de predare. Acest lucru poate include utilizarea realității virtuale sau augmentate pentru a aduce conceptele abstracte la viață, dezvoltarea aplicațiilor practice pentru a demonstra principii și abordări, precum și utilizarea jocurilor educaționale pentru a îmbunătăți angajamentul și înțelegerea.

3. Feedback continuu și evaluare autentică- Un aspect crucial al eficienței și calității învățământului este feedback-ul continuu și evaluarea autentică. Profesorii pot utiliza instrumente online pentru a oferi feedback rapid și personalizat asupra activităților elevilor. Evaluarea nu ar trebui să se limiteze la teste tradiționale, ci ar trebui să încurajeze gândirea critică, rezolvarea de probleme și aplicarea practică a cunoștințelor.

4. Colaborarea și proiectele interdisciplinare- În lumea reală, problemele nu sunt izolate într-un singur domeniu. Profesorii pot îmbunătăți calitatea învățământului prin promovarea colaborării între elevi și prin dezvoltarea proiectelor interdisciplinare. De exemplu, un proiect care implică dezvoltarea unei aplicații mobile pentru rezolvarea unei probleme sociale poate integra cunoștințe din domeniile Informaticii, Științelor Sociale și Design-ului.

5. Învățarea bazată pe rezolvarea de probleme- În loc să se concentreze doar pe transmiterea de informații, profesorii pot adopta abordarea învățării bazate pe rezolvarea de probleme. Acest lucru implică prezentarea elevilor cu situații complexe și provocatoare pe care trebuie să le rezolve folosind cunoștințele și abilitățile lor. Această metodă încurajează gândirea critică, creativitatea și aplicarea practică a cunoștințelor.

Eficiența și calitatea în demersul didactic pentru disciplina Informatică și TIC implică adoptarea unui set diversificat de strategii și practici inovatoare. Personalizarea învățării, utilizarea tehnologiei inovatoare, feedback-ul continuu, colaborarea și abordarea bazată pe rezolvarea de probleme sunt doar câteva exemple de bune practici care pot contribui la o educație de calitate într-un mediu digital în continuă schimbare.

Autor: Pop Constanța, Clubul Copiilor Năsăud, Bistrița Năsăud

Bibliografie

1. Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (Eds.). (2001). *A Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives*. Longman.
2. Bates, A. W., & Sangrà, A. (2011). *Managing Technology in Higher Education: Strategies for Transforming Teaching and Learning*. John Wiley & Sons.
3. Jonassen, D. H., Howland, J., Marra, R. M., & Crismond, D. (2008). *Meaningful learning with technology*. Pearson.
4. Siemens, G. (2005). *Connectivism: A learning theory for the digital age*. International Journal of Instructional Technology and Distance Learning, 2(1), 3-10.

Simpozionul Național TEACH-ART-CES și concursul de creație plastică ARTĂ ȘI CULOARE, dedicat elevilor cu CES, ediția I- un real succes

Pornind de la afirmația lui Confucius: „Spune-mi și voi uita. Arată-mi și voi ține minte. Implică-mă și voi înțelege”, care a devenit și motto-ul acestui proiect, am considerat că este necesar să facem ceva în sensul valorizării elevilor cu CES din școala noastră, dar nu numai. Astfel Simpozionul nostru, care s-a desfășurat online, la Școala Gimnazială Ștefan cel Mare- Bistrița, s-a dorit a fi un exemplu de bune practici pentru toate școlile speciale, dar și pentru instituțiile care integrează în învățământul de masă elevi cu CES, un schimb eficient de experiență, care să ne aducă împreună la o ”masă rotundă” unde să dezbaterem probleme stringente ale învățământului românesc, în general, și ale învățământului special, în mod particular.

Argumentul nostru a fost că apreciem și valorificăm talentul și performanța școlară, recunoaștem meritele elevilor performanți, precum și ale dascălilor care girează performanța, dar am considerat oportună și valorizarea progresului școlar, a succesului (minim, cât este) și performanțele școlare și extrașcolare ale elevilor cu CES, atât din școlile de

masă cât și a celor din centrele speciale.

Considerăm că școala trebuie să asigure șanse egale tuturor elevilor, șanse care nu se rezumă la un loc în sala de clasă, manuale standard sau probe de evaluare standardizate. Șansele egale se referă la adaptarea spațiului, a mediului, a activităților la posibilitățile tuturor elevilor, la capacitatea lor de înțelegere, precum și la capacitatea dascălului de a se adapta la nevoile și cerințele educaționale ale tuturor copiilor.

Așadar am pornit la drum un demers care se dorește inovativ prin aceea că oferă spațiu de exprimare tuturor cadrelor didactice care lucrează cu elevii cu CES. Acestui demers i s-a subordonat și concursul național ”Artă și culoare”, dedicat elevilor cu CES.

Participarea la cele două secțiuni a fost una impresionantă: peste 350 de cadre didactice din 26 de județe, la simpozion și peste 880 de lucrări plastice ale elevilor cu CES din întreaga țară, la concursul național subordonat simpozionului. Pentru noi ca și organizatori a fost copleșitoare și deosebit de onorantă participarea atâtor cadre didactice și a atâtor elevi. Asta ne motivează dar ne și obligă, pentru următoarea ediție, pe care ne-o dorim cel puțin la fel de interesantă.

asigura baza dezvoltării identificării sociale și spirituale.

O explozie de achiziții cunoaște și autonomie personală prin formarea unor deprinderi și obișnuințe specifice alimentației, igienei, îmbrăcămînții și autoservirii. Obișnuințele alimentare se transformă în comportamente alimentare dezvoltându-se intens, deoarece acum se formează ritualuri și interese specifice meselor principale ale zilei și ale gustărilor. Acum nu mai primează alimentația ca act de satisfacere a unor trebuințe vitale, ci este important modul în care este aranjată masa, cum sunt utilizate tacâmurile, este atent la cei din jur și le copiază gesturile, este interesat de respectarea regulilor de igienă.

Conduitele civilizate de mai târziu au plecarea din modul în care copilul cere, mulțumește și îi respectă pe cei cu care este așezat la masă. Dacă la 3 ani copilul mănâncă cu furculița alimentele ce i-au fost tăiate de către adult, la 4 ani el reușește să utilizeze adecvat atât lingura și lingurița cât și furculița, șervețelul și paharul cu apă.

Tot la această vârstă, copilul nu mai mănâncă tot ceea ce primește ci devine mai selectiv cu alimentele. Apare și un aspect neplăcut în conduita alimentară a celor mici și anume, refuzul de a se adapta cerințelor culturale materializate în mănuierea stângace a tacâmurilor și chiar înlăturarea lor, utilizarea mâinii pentru a se hrăni, murdărirea feței de masă și împrăștierea alimentelor, înlăturarea șervețelului etc.

La aceste comportamente se adaugă și mica psihopatologie alimentară, fiind vorba de unele reacții nevrotice sau excesive precum dezgustul, obsesiile alimentare, stocarea în gură a alimentelor ce nu pot fi înghițite. (Verza, 1981, p. 98)

Toată această neadaptare poate se fie și o imitație a comportamentului adulților din proximitate adoptând un model de conduită asemănător, fiind considerată de către copil cea potrivită.

Achiziția unor priceperi și deprinderi specifice autonomiei personale își pun amprenta și pe aspectele legate de îmbrăcăminte igienă și toaletă. Acum, copilul este capabil să decidă și să aleagă îmbrăcăminte potrivită sezonului sau momentelor zilei. Este atent dacă este curată sau neglijentă, are grijă să o așeze în așa fel încât să nu se șifoneze.

La vârsta de 3 ani copilul depinde de părinți, solicitându-le ajutorul la îmbrăcat și

În calitate de coordonatori ai proiectului am lansat alături de partenerii noștri un ghid de lucrări ale cadrelor didactice „Demersuri inovative privind integrarea elevilor cu CES - abordare interdisciplinară” sub tutela editurii Nova Didactica. Ghidul se adresează cadrelor didactice și cuprinde trei capitole: Capitolul I - Lucrări științifice și articole de specialitate, Capitolul al II-lea - Activități remediale, planuri de intervenție personalizate și studii de caz, Capitolul al III-lea - Resurse educaționale. Cadrele didactice pot găsi în ghid o multitudine de strategii, metode, tehnici, dar și proiecte educaționale specifice integrării copiilor cu CES. Programele de intervenție personalizate, precum și resursele educaționale vor reprezenta un suport pentru dascăli, ajutându-i să depășească dificultățile întâmpinate la clasele în care se află integrați elevi cu cerințe educative speciale. Articolele de specialitate prezintă căi de acțiune privind adaptarea procesului instructiv-educativ la particularitățile copiilor cu cerințe educative speciale, în vederea sprijinirii și dezvoltării acestora..

Ghidul va fi distribuit gratuit în mediul online pentru a disemina aceste informații utile către toți cei interesați, dar poate fi accesat și descărcat de pe site-ul școlii noastre.

Ne-am bucurat de sprijinul necondiționat al conducerii școlii Gimnaziale ”Ștefan cel Mare”- Bistrița, director Lucica Maricica Iacob și dir. adj. Aurelia Melania Palalogos, al forurilor superioare ale învățământului din județul Bistrița Năsăud, precum Inspectoratul Școlar Bistrița- Năsăud, condus de domnul Inspector Școlar General, prof. Cristian Mircea Nicula, Centrul Școlar de Educație Incluzivă ”Lacrima”- Unirea, director Eniko Cupșa, Casa Corpului Didactic Bistrița-Năsăud, director Angelo Manea și Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Bistrița- Năsăud, director Anca Gabriela Toader, care ne-au devenit și parteneri împreună cu Institutul de Cercetări și Evaluare în Educație și Asociația Profesorilor și Dascălilor de Pretutindeni, director- Conf. univ. Dr. Sebastian Chirimbu.

Considerăm că succesul acestei prime ediții este pentru noi un pas important în diseminarea de bune practici, în abordarea interdisciplinară a procesului instructiv educativ centrat pe elevul cu CES și de valorizare a potențialului creativ al acestuia.

Drept pentru care, va urma.....ediția a doua!

Coordonatori proiect:

**prof. Lazarc Anca, prof. Stoica Alexandra, prof. Tătar Rodica.
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Bistrița**

dezbrăcat, la realizarea igienei corporale, pieptănăturii, tăiatul unghiilor sau spălatul corect al dinților. Cu cât copilul este mai cooperant și este interesat de aceste aspecte, el va reuși mai devreme să realizeze aceste acțiuni relativ singur, ceea ce contribuie la o formare pozitivă a imaginii de sine.

„Din acest punct de vedere se mențin diferențe mari între copiii, unii se îngrijesc excesiv și prelungit, deoarece transformă momentele de îngrijire în joc. Sunt și copii cărora le este teamă de apă sau rămân indiferenți față de murdărie. În majoritatea cazurilor ei devin sensibili la curățenie, iar fetițele manifestă adeseori simple forme de cochetărie” (Verza, 2017, p. 99).

Un ajutor real îl oferă rutinele din perioada grădiniței care sprijină formarea și dezvoltarea tuturor aspectelor prezentate anterior, legate de autonomia personală.

Așa cum se poate observa din caracteristicile dezvoltării copilului preșcolar menționate mai sus, evoluția începe de timpuriu și atinge toate domeniile de dezvoltare specifice.

**Profesor învățământ preșcolar Onoe Ana-Maria
Grădinița „Casa cu Povești” Bistrița**

Bibliografie

Golu, P.; Verza, E.; Zlate, M. (1997), Psihologia copilului, Editura Didactică și Pedagogică, București.

Stan, L. (2016), Dezvoltarea copilului și educația timpurie, Editura Polirom, Iași.

Șchiopu, U.; Verza, E. (1981), Psihologia vârstelor, Editura Didactică și Pedagogică, București.

Șoitu, Conțiu, T. (2014) Dezvoltarea copilului și adolescentului, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași.

Verza, E.; Verza, F.E. (2017), Psihologia copilului, Editura Trei, București.